

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

— SFÂNTA EPISCOPIE ORTODOXĂ ROMÂNĂ A ARADULUI —

Nr. 1839/1942.

ANDREI,

din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei Aradului,
Ienopolei și Hălmaگیului.

Prea Cucernicilor și Onoraților membri din cler și mireni ai Adunării noastre Eparhiale, har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos, iar dela smerenia Noastră arhierescă binecuvântare.

In temeiul art. 132 și 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, convocăm Adunarea Eparhială a Aradului în sesiune ordinară pe ziua de

Duminecă, 3 Maiu 1942

ora 9 dimineața, când se va oficia Sfânta Liturghie și Chemarea Duhului Sfânt în Catedrala din Arad, după care va urma deschiderea Adunării Eparhiale, în sala festivă a Academiei teologice.

Arad, în 16 Aprilie 1942.

† ANDREI
Episcopul Aradului

Lipsa unei gazete duminicale

Unul din mijloacele cele mai potrivite de pastorație pentru zilele noastre este slova tiparului. Colportajul cărților și foilor duminicale, gazetele săptămânale, etc. sunt atâtea instrumente de mare folos spiritual pentru adâncirea vieții religioase-morale.

In comunele bisericesti, unde mijloacele materiale permit, se pot procura mașini multiplicatoare; iar predica ce preotul o pregătește pentru proxima Duminecă ori sărbătoare să o reproducă în număr corespunzător multiplicându-o. Astfel deodată cu anafora păstorul sufletească va împărți și foaia, ca merinde sufletească pentru poporeni.

Această foaie mică volantă — șapirografată ori litografată — va cuprinde o scurtă explicare a pericopei, câteva exemple și întâmplări săptămânale din viața religioasă-morală a parohiei.

Spre deosebire de această foaie duminicală, credem de nimerită și necesară o gazetă duminicală sau săptămânală, de cuprins mai variat și mai bogat.

In centrele episcopesti ar fi de dorit să ia ființă o astfel de gazetă duminicală în toată regula, care să corespundă și practic și teoretic și spiritual unei gazete numai și numai pentru popor în cele mai bune condițiuni.

S'au încercat la noi redactarea gazetelor duminicale dar n'au reușit din următoarele scăderi: 1) A lipsit omul care să formeze sufletul acestei gazete, să se coboare la gradul de pricepere a țaranului nostru, să-i simtă pulsul și să-i înțeleagă gustul. Mai presus de toate a lipsit omul care să aibă darul de povestitor în graiul dulce al vechilor cazanii ce sună armonios pe corzile tainice ale sufletului țaranului nostru. 2) Nu s'a ținut seama de gustul cetitorului. 3) Nu s'a pregătit terenul pentru dezvoltarea gustului de cetit la țărani.

Remedii pentru a se înlătura astfel de scăderi sunt:

1. Concurse cu premii pentru scrisul în graiul dulce popular și iată omul.

2. Scheletul unei astfel de gazete trebuie așa fel format ca dela prima aruncătură de ochi să desvolte interes și curiozitate, și să cuprindă material la început din întreg complexul de viață a țaranului până la hrana duhovnicească.

3. Noi avem țărani foarte puțini a căror gust la cetit să fie dezvoltat. Din fondurile disponibile s'ar putea susține o astfel de gazetă cu preț foarte scăzut sau gratuit timp de 2 sau 3 ani, până ce țaranul se va familiariza cu ea, devenind indispensabilă apoi în casa lui (bineînțeles trimitându-se unuia și aceleași persoane tot timpul).

Prin acest mod de pastorație se face un pas înainte, câștigându-se două bătălii: adâncirea vieții religioase-morale și luminarea țaranului român.

Adunările eparhiale au cuvântul.

Pr. Dr. R. Popa — Bonțești

Nota Red. Problema unei gazete duminicale pentru popor este foarte importantă și totdeauna actuală, dar ea nu se rezolvă prin Adunările eparhiale. Încercări s'au mai făcut, însă au eșuat nu numai din cele trei motive indicate mai sus, ci mai ales din următoarele: 1. Preoțimea n'a arătat decât un interes foarte slab pentru răspândirea foilor. În parohiile în care preoții au fost activi, rezultatul a fost neașteptat de mulțumitor. 2. Nu s'a organizat colportajul așa după cum era de dorit. Foaie ieftină și fără servicii de colportaj nu se poate răspândi. 3. Dezvoltarea gustului de cetit la țărani se face tocmai prin gazeta duminicală. Cine nu cetește cel puțin gazeta săptămânală nu va ceti nici cărți. Și dacă nu s'a stăruit timp mai îndelungat, în rânduri repetate și sistematic în direcția aceasta, rezultatul nu a putut să fie decât cel cunoscut. 4. Lipsa de fonduri...

În așteptarea omului ideal, care să povestească „în graiul dulce al vechilor cazanii“, încă nu putem să rămânem ad infinitum. Dar dacă el

nu mai apare?... Trebuie să scriem noi, așa cum putem, bine înțeles pentru popor, — și acest lucru nu este cu neputință.

Dar astfel de grauri, ar fi bine să mai auzim, fie pentru fie contra. Cu cât se vor ivi mai multe, cu atât vom fi mai aproape de ținta editării unei gazete duminicale pentru popor, care astăzi într'adevăr lipsește.

Iar până atunci, lipsa se poate suplini, unde este devotament sacru, prin gazetele săptămânale care apar în alte centre, cum sunt: „*Lumina Sătelor*“ dela Sibiu, „*Albina*“ dela Fundațiile Regale din București, „*Poporul Român*“ din Timișoara, „*Ortodoxia*“ redactată mai mult pentru orașeni de Păr. P. Ghiricuță ș. a.

O lămurire

Primim spre publicare următoarea scrisoare:

Părinte Redactor,

În revista „Biserica și Școala“ nr. 15 din 12 Aprilie a. c. a apărut articolul: „*Pe calea cea bună*“ care se ocupă de apropierea sufletească, care în ultimul timp a survenit între noi și Biserica Ortodoxă Română.

Cum, în suszitul articol, se pune la îndoială sinceritatea noastră când se spune: „Ne place să credem că această apropiere sufletească a actualilor conducători baptiști de biserica noastră este sinceră și nu impusă de măsurile de restricțiune ale Ministerului Cultelor în privința adunărilor baptiste“, ne permitem să vă atragem atențiunea asupra următoarelor fapte cari au precedat măsurile restrictive luate de Ministerul Cultelor cu privire la casele noastre de rugăciuni și în legătură cu aceasta ne permitem a vă face și alte declarațiuni cu privire la apelul P. S. S. Părintelui Episcop Andrei, apel făcut către noi baptiștii, rugându-vă să binevoșiți a insera în revista „Biserica și Școala“ cele ce urmează:

1. Așa cum P. S. S. Părintele Episcop Andrei pomeneste în apelul adresat baptiștilor, Al. Ruja a fost cunoscut de P. S. Sa în vara anului trecut iar I. Ungureanu și T. Fânață în Ianuarie a. c. deci înainte de măsurile restrictive ale Ministerului Cultelor cari au fost date autorităților locale abia la sfârșitul lunei Martie a. c. Prin urmare nu pomenitele restricțiuni ne-au determinat pe noi să luăm contact cu Autoritățile Superioare ale Sf. Episcopii Ort. din Arad ci împinși de dragostea lui Dumnezeu și dragostea ce o avem față de neamul nostru român — pentru cauzele noastre naționale românești am suferit temnița grea ungurească — ne-a îndemnat la acest fapt creștinesc.

2. Noi cari am avut „sufletul însetat după mântuire“ ne-am opus întotdeauna străinilor cu

tendențe de a ne înstreina de neamul nostru român și trebuie s'o mărturisim că am simțit, o mare durere sufletească văzându-ne loviți de două părți: pe de o parte eram loviți de streinii dintre noi cari nu-și puteau duce la îndeplinire planul lor de a ne înstreina de neam, pe de altă parte eram loviți — desigur nu cu gând rău de către unii dintre reprezentanții Bisericii Ortodoxe Române, cari ne acuzau că suntem unelte în mâinile streinilor.

Noi ne-am făcut datoria la timp și am arătat celor în drept lucrarea nefastă a streinului Ev. Gill, care sub masca baptistă lucra contra noastră și care după ce și a mutat cartierul în țara vecină a făcut declarația că: nu va pleca de acolo până când tot Ardealul va fi luat dela România, dacă însă nu s'au luat măsurile pentru îndepărtarea lui dela noi nu noi suntem vinovați de aceasta, și nici poporul baptist român.

Dar Dumnezeu, în dragostea lui pentru noi, a binevoit să aducă în fruntea Sf. Episcopii Ortodoxe Române din Arad pe P. S. S. Părintele Episcop Andrei, care fiind la înălțimea Sa de Păstor a binevoit a ne primi pe noi bapțiștii români cu atâta dragoste creștinească încât ne-a cucerit inimile, ceace este pentru noi și pentru sufletele noastre, lovite de atâtea valuri, o binecuvântare Dumnezeiască. Această dragoste sinceră și neprefăcută ne-a îndemnat și determinat să facem apel tuturor Comunităților Baptiste Române prin care le cerem o apropiere de Biserica Ortodoxă Română și credem că dacă vom fi înțeleși de toți — vom reuși cu ajutorul lui Dumnezeu să punem capăt oricărei dușmăanii și vorbiri de rău.

Mărturisim justele constatări ale P. S. Sale când spune: „*Au fost în poporul nostru multe suflete curate, insetate după mântuire, care au crezut că numai prin baptism se pot mântui. Au fost și de aceia cari din mânie sau ură față de preoții și rânduelile Bisericii noastre, au eșit din mijlocul nostru*“. Noi doar ne permitem să adăugăm că și astăzi așa este, însă, dragostea arătată nouă de către Părintele Episcop topește ghiața din multe inimi.

Apelul P. S. Sale din Vinerea Patimilor este compus din adevărate *Cuvinte de aur*, cari ne pătrund inimile. Spicuim din ele: „*Eu nu cred că duhul Domnului Iisus Hristos a fost între noi în timpul hulirilor reciproce*“; apoi: „*Prin hulire nu se poate ajunge la mântuire*“ și iarăși: „*Nu este un semn al dragostei a vorbi de rău pe fratele tău, nici dacă a eșit din sânul bisericii, nici dacă a rămas neclintit în ea*“; apoi: „*Vorba rea este un fel de osândire, pentru care ne așteaptă focul iadului*“ (Mat. 5, 22).

Care dintre frații bapțiști ar putea rămâne

nemișcat la aceste cuvinte isvorâte din adevărată inimă de creștin și român?

Ba P. S. Sa mearge mai departe pentru a se dovedi un adevărat Serv al lui Iisus Hristos și un demn reprezentant al Bisericii Creștine când glăsuște: „*Noi nu ne gândim ca să vă lipsim pe voi de mângăerea rugăciunilor, închizându-vă cu forța casele voastre de rugăciuni, ci voim numai să le dăm o nouă viață, rugându-ne alături de voi, în duhul strămoșilor noștri. Punând alături ceace avem bun în suflete și unii și alții, neamul nostru, care este creștin din leagăn, va putea trăi o viață renăscută*“ și: „*Să ne pregătim de pe acum pentru aceasta renaștere sufletească, pentru că atunci când Dumnezeu va binevoi, — după ce ne-a trecut prin focul încercărilor, — să ne statornicească hotarele pentru noua țară, noi să putem intra în ea reinviați în duh*“. La aceste cuvinte, pline de farmec sufletesc, noi zicem din toată inima: *Amin!*

Atragem atențiunea celor ce încă păstrează în sufletele lor din învățăturile date de streini și înstrăinați, cari luând cunoștință de apelul nostru ne calomniază spunând neadevărul că silim pe bapțiști să treacă la ortodoxi, că tot ei au fost care ne-au împroșcat cu noroi atunci când apăram drepturile baptiste, drepturi la cari ei au renunțat iarăși de dragul streinilor și înstreinaților, că dacă nu vor înceta cu ura și calomia, într'adevăr cu ei se va întâmpla cele spuse de Prea Sfințitul Episcop Andrei: „*Cine nu va înțelege însă aceasta poruncă a vremii, acela va fi urgisit de Dumnezeu și va purta asupra conștiinței sale și vina desbinării pentru viitor*“.

Citiți toți cu luare aminte cele două apeluri și veți vedea că nimeni nu se gândește să forțeze conștiința voastră ci din contră. Nu este vorbă de închidere de adunări ci contrarul.

Dacă noi am știut să primim între noi și în adunările noastre cu atâta dragoste chiar pe acei ce ne erau și ne sunt dușmani, cu atât mai vărtos datori suntem să primim pe cei din neamul nostru și să ne unim sufletește cu toții.

Dacă am ascultat cu atâta sete sufletească să ni se vestească Cuvântul lui Dumnezeu de către niște streini cari au venit la noi cu alte scopuri și cari nu se sfiesc a scrie în revistele lor că ne sunt aliați nu pentru că iubesc poporul român ci pentru cele două milioane de baionete românești care la un moment dat le vor apăra afacerile lor, cu atât mai vărtos vom asculta Cuvântul Domnului să ne fie vestit chiar în adunările noastre de către fiii neamului nostru, de către preoții bisericii ortodoxe. Adunările noastre „*Șperanța*“ și „*Șega*“ cari au primit să le vestească pe Domnul dd. preoți ortodoxi sunt martore că acest fapt ne-a produs tuturora o nespusă bucurie.

Apelul nostru nu este o poruncă pentru nimeni, ci ca unii cari vedem ceva mai departe decât mulți alții ai căror ochi sunt întunecați de interesele lor, credem că este timpul să ne trezim și să încetăm cu hula la adresa altora. Chiar și cântul național al nostru ne îndeamnă la aceasta prin Andrei Mureșanu: „*Deșteaptă-te Române din somnul cel de moarte...*”

Judecați voi ce este mai bine: Să continuăm a ne vorbi de rău, refuzând mâna de pace ce ni se întinde, sau să încetăm cu hula și să primim pacea? Vrem adunări închise ale căror membri să hulească pe alții, sau vrem adunări deschise în cari să se predice dragostea lui Dumnezeu și unirea tuturor în jurul Crucii lui Hristos?

Sperăm că vom putea avea o conferență cu toate adunările, cu care ocazie vă vom putea arăta mai pe larg dorința noastră de mai bine pentru viitorul adunărilor baptiste.

14 Aprilie 1942

I. Ungureanu
Alexandru Ruja

*

Facem loc cu plăcere lămuririi de mai sus. Asigurăm pe semnatari că nu am avut intenția de a trage la îndoială nici pe o clipă sinceritatea Dumnilor. Dumnezeu să încununeze cu succes gândul lor cel curat.

Red.

Mărgăritare.

Contemplarea creștină a naturii

Marele muzician Beethoven era un îndrăgostit al naturii. Iată o convorbire ce a avut-o, așezat pe o pajiște, cu un prieten:

„Imi place nespus de mult să petrec ceasuri întregi, aici între frumusețile naturii. Simțurile mi-se cufundă în contemplarea creaturilor din natură. Aici nu ascund soarele dinaintea mea acoperișurile de case, făcute de om; aici numai cerul albastru constituie unica, nesfârșita și măreața boltitură. Când, seara, privesc cerul și văd aștrii luminoși ce se mișcă cu o eternă regularitate în calea lor: soarii și planetele, ce se află la distanțe de milioane mile deasupra mea, atunci sufletul meu se înalță dincolo de ele, la izvorul unic, de unde își au originea toate cele create. Dacă încerc apoi să dau glas simțămintelor ce s'au deșteptat în mine, simt o desiluzie. Atunci îmi dau seama că nu există om muritor care să fie în stare a exprima prin graiu, culoare sau daltă, acele chipuri cerești pe care le-a întrezărit într'un astfel de ceas fericit imaginația mea trezită”.

După aceea sculându-se și arătând spre cer, Beethoven continuă însuflețit: „Da, de acolo de

sus trebuie să pornească tot ce înalță inima! Altcum omul alcătuiește numai note muzicale sterpe și trup lipsit de suflet. Nu am dreptate? Sufletul trebuie să nizuiască în sus, spre izvorul din care a eșit, și creatura numai prin abnegație neconținută poate cinsti pe Creatorul și Susținătorul naturii nesfârșite”.

Aceasta este adevărata și religioasa contemplare a naturii!

*

Dumnezeu singur este atotputernic.

Sf. Canut, regele danez, se plimba odată pe malul mării, când unul din curtenii săi, vrând să-l lingusească, îi spuse că el este cel mai puternic stăpân peste: oameni, mare și uscat. Regele cu suflet smerit se apropie atunci de malul apei și strigă: „Valule! Îți poruncesc să nu te apropii de piciorul meu!” Inșă valul totuș se apropie! „Cum pot fi numit eu cel mai puternic dintre regi, când nici un val mic nu ascultă de mine! Dumnezeu este Regele cel atotputernic al cerului și al pământului, pe El să-L adorăm!”

Despre ce să predicăm?

La Sf. Gheorghe, în 23 Aprilie 1942, să vorbim despre bărbăție.

Zilele sfinților martiri și mărturisitori creștini sunt sărbători închinare nu numai numelui, dar mai ales virtuților care au împodobit ființa și viața lor.

Ce este *virtutea*?

Prin virtute înțelegem buna întrebuințare a libertății morale. Mai înțelegem prin virtute noblețea și sănătatea sufletului, tăria de caracter dobândită și asigurată prin înfrânarea poftelor păcătoase și prin întruparea voinței lui Dumnezeu.

„Virtus” înseamnă putere, tărie, biruință asupra răului și urmarea neîntreruptă a binelui. Cu alte cuvinte, virtutea este trăirea după rațiune și credință, după legile moralei omenești și dumnezeiești, conformarea continuă a voinței omului voinței lui Dumnezeu. Călea virtuții este călea luminii, călea vieții în menirea ei firească și dumnezeiască.

Temelia virtuții nu este nici știința, nici civilizația, nici peste tot cultura, din simplul motiv că virtutea nu se învață nici dela învățații savanți, nici dela poeți, nici dela artiști.

Școala virtuții este biserica, religia. Dascălii noștri întru virtute sunt sfinții: profeții, apostolii, mucenicii și mai presus de toți este Iisus Hristos, idealul vieții virtuoză și caracterul exemplar al omenirii.

După raportul omului cu Dumnezeu avem în creștinism *trei virtuți religioase* (teologice): credința, speranța și iubirea. După raportul omului cu societatea avem *patru virtuți morale* sau cardinale (numite așa pentru că sunt ca patru puncte cardinale ale vieții morale, după care sunt datori să-și îndrepteze viața toți oamenii): înțelepciunea, dreptatea, cumpătarea și bărbăția (Întel. 8, 7).

Bărbăția creștină este virtutea curajului în fața durerilor și a greutăților vieții. Sunt oameni, mai ales în vremurile de zbucium sufletesc și de mari nenorociri, care una-două își pierd capul. Uneori chiar și din cauze neînsemnate.

Virtutea bărbăției se arată în răbdarea suferințelor morale și a durerilor fizice, până la jertfă și până la moarte. Un creștin bun este un luptător, înarmat cu armele lui Dumnezeu; are chipul unui ostaș încins cu adevărul, îmbrăcat cu platoșa dreptății și cu evanghelia păcii, apărat cu pavăza credinței, cu coiful mântuirii și cu sabia Duhului Sfânt care este cuvântul lui Dumnezeu, cu rugăciunea, cu privegherea și cu răbdarea, vestind plin de curaj taina evangheliei (Efes. 6, 11—19). Astfel înarmat, un creștin nu cade niciodată pradă disperării.

Bărbăția este dovada tăriei caracterului moral. Descurajarea e boala și „moartea bărbăției” și a credinței în Dumnezeu. Bărbăția este semnul puterii lui Dumnezeu care lucrează în om, „căci Dumnezeu nu ne-a dat duhul temerii, ci al puterii și al dragostei și al înțelepciunii” (II Tim. 1, 7).

Fiecare creștin este chemat să fie un om virtuos, un om de inimă, tare ca o stâncă și bun ca Dumnezeu.

Biserica ne înfățișează cel mai frumos chip de bărbăție pe Mântuitorul Hristos care a biruit, ca nimeni altul, suferința, iadul și moartea. Dar nu numai pe El, ci întreg șirul nesfârșit al dreptilor, proorocilor, apostolilor și martirilor, care ne-au rămas pentru totdeauna „pildă de suferință și de îndelugă-răbdare” (Iac. 5, 10). Dreptul lov își pierde averea, familia și sănătatea și totuși nu disperează, ci luptă până la capătă căci, spune el, „luptă e viața omului pe pământ” (7, 1). În fața morții de martir, sf. ap. Pavel scrie: „Eu îmi vărs sângele ca jertfă și vremea despărțirii mele s'a apropiat. Lupta cea bună m'am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit; de acum mi s'a gătit cununa dreptății, pe care mi-o va da Domnul” (II Tim. 4, 6—8). Sf. Vasilie cel Mare, când era prigonit pentru a trece la arianism, a răspuns împăratului Valent, prin prefectul Modestus: „Eu nu mă tem de nimic: de vinderea averilor nu, fiindcă n'am altele decât hainele și cărțile; de exil nu, fiindcă tot pământul e al bunului Dumnezeu și pretutindeni pot să-i slujesc; de moarte

nu, fiindcă nu poate decât să mă apropie mai iute de patria după care atâta suspin”.

O pildă nemuritoare de bărbăție creștină avem dela sfântul și marele mucenic Gheorghe, care, deși amenințat cu cele mai înfricoșate chinuri, cu pierderea gradului de voevod, cu temnița și cu moartea, vorbește în fața împăratului Dioclețian: „Până când, o, împărate și voi cruzi dragători, veți porni mânia voastră asupra creștinilor, făcând judecăți nedrepte asupra unor oameni nevinovați?!... Pentru ce îi prigoniiți?!... Au credeți, oare, că zeii vostri sunt vii și puternici?!... Vă nebuniți și vă înșelați, că singur Dumnezeu creștinilor este viu și adevărat“... — „Cine te-a îndemnat la o vorbire atât de îndrăzneată“? — îl întreabă împăratul. Iar el răspunde: „Adevărul“... „Care adevăr?“ — „Iisus Hristos cel gonit de voi!“ — „Ești și tu creștin?“ — „Sunt rob al lui Hristos și nădăjduesc în el“.

Când, după lungi chinuri, pe care le suferă cu bărbăție sf. Gheorghe, împăratul e gata să-l ierte, să-l răsplătească „cu multe cinstiri și bunătăți“, numai să se întoarcă și să se facă iarăși păgân, mucenicul răspunde: „Nu-mi trebuie toate cinstirile și bunătățile tale, că ele nu vor putea să mă despartă de Stăpânul meu, Domnul Hristos, căruia, până la moarte, îi sunt rob“ (Al. L. Moldovanu: *Viețile Sfinților*). — Și a primit mai bucuros moartea de martir, decât să se lapede de Hristos.

În pace și în războiu, în fața adevărului și a ispitelor, în sărăcie sau bogăție, sub apăsarea nedreptății și în nefericire, avem pretutindeni în viață lipsă de curaj, de virtutea bărbăției creștine. Cine răbdă până la acela sfârșit, acela se mântuie (Mt. 24, 13).

Deci, „frații mei, întăriți-vă în Domnul și în puterea tăriei lui” (Ef. 6, 10). Fiți totdeauna creștini bărbați și bărbați virtuoși. Este miere care hrănește și miere care otrăvește. Este virtute care ni se pare amară, dar care ne apropie de Dumnezeu și este vițiu care ni se pare dulce și ne depărtează de Dumnezeu. — Calea și ruga și virtutea noastră de creștini, este cea a preotului când se roagă în altar, în fața sfintelor daruri: — *Iubiți-voiu, Doamne, virtutea mea! Domnul este întărirea mea și scăparea mea, și Mântuitorul meu!...*

*

În *Dumineca slăbănogului*, la 26 Aprilie 1942, să vorbim despre sănătate.

După ce Mântuitorul a vindecat pe slăbănogul de la scaldătoarea Vitesda și mai apoi după ce l-a aflat în biserică, i-a zis: „Iată, te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău“ (In 5, 14).

Cauza boalei slăbănogului a fost păcatul. Cu 38 ani de suferință și-a plătit el păcatul, care se poate să nu fi avut o durată mai lungă de câteva clipe. Și nu numai păcatul, dar o mică nebagare de seamă, o vină ușoară sau o greșală, se răscumpără cu timp îndelungat de durere, care uneori ține ani întregi, alteori sfârșește mai repede sau mai târziu cu moartea.

Mare dar este sănătatea și păstrarea ei. Când suntem sănătoși nici nu ne dăm seama cât este ea de scumpă și câtă deosebire este între omul sănătos și omul bolnav. Sunt oameni care își cheltuesc averi întregi, ca să-și asigure sau să-și redobândească sănătatea pierdută, dar nici unul nu este în stare să o poată plăti deajuns. Numai cine a fost bolnav mai multă vreme pe pat, sau cine a vizitat un spital de bolnavi, nu azil sau o casă de nebuni, își poate da seama ce lucru mare este sănătatea.

Un tinăr se plângea mereu de sărăcie. Intr'o zi învățătorul său îi zice: „Nu ești tu atât de sărac, după cum îți închipui. Tu ai o mână sănătoasă. Pentru cât ai da-o?” — „Pentru nimic”. — „Dar un picior?” — „Nici pentru o mie de galbeni”. — „Dar un ochiu?” — „Nici acesta nu l-aș da pentru nimic în lume”. — „Vezi, așa dar — încheie învățătorul, — că nu ești așa de sărac pe cum te crezi. Ai bunuri pe care niciun ban nu le poate plăti”. Ai sănătatea; grijește-o și prețuește-o! „Nicio bogăție nu este mai presus de sănătatea trupestă... Este mai bine să fii sărac, dar sănătos și cu trup de fier, decât bogat și împovărat de suferințe. Sănătatea și zdrăvenia prețuiesc mai mult decât aurul, și un trup voinic decât averi nenumărate” (Sirah 30, 14—16).

Religia creștină pune foarte mare preț pe sănătatea sufletească și trupestă a oamenilor.

Cel mai mare doctor al omenirii este Mântuitorului Iisus Hristos. El a venit în lume să vestească Evanghelia și să vindece toată boala și toată neputința din popor (Mt. 4, 23); să curățească pe oameni de pricina durerilor, care sunt păcatele (In 5, 14), să întemeieze Biserica, cel mai sigur „spital” de mântuire și să rânduiască cele mai bune „leacuri” tămăduitoare care sunt sfintele taine. În numeroase icoane Mântuitorul e zugrăvit ca Învățător, Mare-preot și Doctor, nicăiri ca avocat, inginer sau altceva. El este deapauri Doctorul sufletelor și trupurilor noastre.

Sfinții apostoli tămăduiau bolnavii și scoteau duhurile necurate din oameni (Mc. 6, 13; Iacob 5, 14). Diaconii la fel aveau misiunea să viziteze bolnavii și să îngrijească de văduve (Fapte 6).

Morala creștină, plină de învățături și precepte care *previn* bolile trupesti și sufletești, are un capitol deosebit despre *datoriile omului față*

de trup, nu numai față de suflet, pentru a-l feri de poftele rele și de patimile aducătoare de boală, nefericire și moarte.

După credința creștină, trupul este chemat la înviere și nemurire, ca împreună cu sufletul să se bucure de viața și fericirea veșnică. Are deci și el prețuire, căci unde nu este sănătate nu este nici virtute și unde nu este virtute nu este nici fericire deplină.

Pentru sănătatea oamenilor bolnavi, Biserica a rânduit rugăciuni și *slujbe* deosebite; sf. pocăință, sf. Împărtășanie și sf. maslu; a întemeiat cele dintâi „bolnițe” și spitale. Astfel începe „asistența socială”. Când nu erau doctori, preoții erau doctorii sufletesti și trupesti ai oamenilor.

Între faptele îndurării trupesti, cercetarea și îngrijirea bolnavilor este una dintre cele mai însemnate datorii ale creștinilor (Mt. 25, 36—43). Biblia și Biserica ne îndeamnă să mergem mai degrabă la casa unde este durere decât la bucurie, căci așa se asigură iubirea lui Dumnezeu (Sirah 7, 35).

Tot în vederea sănătății este așezată căsătoria și sunt oprite înruderile; sunt rânduite posturile, poruncile, înfrânările și *sfințirile caselor*.

O virtute de temelie a vieții creștine este *caritatea*, iuhirea și ajutorăa aproapelui în mizerie.

Nu lipsește în creștinism nici îndemnul de a cinsti doctorii, „căci și pe ei i-a făcut Dumnezeu” (Sirah 38, 1—7). Acei dintre doctorii creștini care au dus o viață sfântă, „doctorii fără arginți”, au fost trecuți în rândul sfinților și dați de model pentru toți doctorii.

Iată atâtea temeieri pentru grija de sănătate pe care o are religia noastră creștină și atâtea îndemnuri morale pentru a ne îngriji creștinește de sănătate. Morala este cea dintâi igienă. Viața morală asigură cea mai bună sănătate.

Un bun creștin trebuie să știe că trupul lui este „biserica Duhului Sfânt” (I Cor. 6, 19—20), care se cuvine să fie totdeauna „sfântă și fără de prihană” (Ef. 5, 27).

Regulă de igienă și de religie este: curtea curată, casa curată, hainele curate, copiii curați, mâinile curate și sufletele curate. Acestea le caută preotul când intră cu aghiasma în casele poporenilor. Căci ordinea și curățenia dinafară arată ordinea și curățenia dinlăuntru.

Sănătatea este un dar ales și una dintre condițiile fericirii. Trupul cel mai sănătos și mai viguros se poate ruina, când se lasă rob de patimi, ca: desfrâul, lăcomia la mâncare și beutură, murdăria, ș. a.

De aceea, păstrarea sănătății este și trebuie să rămână una dintre datorii noastre de buni creștini, așa dupăcum ne dă și Biserica îndemnul,

când la toate slujbele se roagă *pentru sănătatea și mântuirea noastră.*

Vrei să fii sănătos?... Să nu mai păcătuiești
Fii totdeauna curat. Sufletul curat și bun face trupul sănătos și frumos.

Aceasta e cea dintâi și cea din urmă regulă de igienă creștină pentru sănătatea trupului și pentru mântuirea sufletului, *pe care toți să o dobândim, cu darul și dragostea lui Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.*

Informațiuni

■ **Păr. Virgil Lugojan**, inspector de control școlar, în ședința Secției Culturale dela 24 Martie a. c. a primit însărcinarea ca deodată cu inspecția ce face la școlile primare din eparhie să controleze și rezultatele obținute de *cântăreții bisericestii*, privitoare la instruirea corului de adulți pe trei voci, respective instruirea „Răspunsurilor” liturgice, așa cum au fost aprobate de Sf. Episcopie. Aducând această numire a păr. V. Lugojan la cunoștința P. C. preoți, îi urăm spor la muncă și rezultate binecuvântate. (T.)

■ **Clerul transnistrian** și-a ținut un congres la Odesa, în sala de festivități a primăriei, — primul după 25 ani de bolșevism — sub președinția păr. Andrei Nicov protopopul Odesei. Președinția de onoare a avut-o păr. Dr. Antonie Harghel vicarul misiunii ort. din Transnistria. Au fost de față d-nii Gherman Pântea primarul orașului, Șt. Berechet prof. univ. și un număr de 180 persoane. Congresul s'a ocupat de problemele administrative, culturale și economice dela ordinea zilei, între care amintim: organizarea vieții religioase, prevenirea ivirii sectelor, procurarea registrelor parohiale, editarea unei foi religioase, înființarea unui post de arhitect eparhial, ajutoarea văduvelor de preoți, înființarea unui centru de lectură la Odesa, predarea religiei în școli, cercetarea cursurilor pe care păr. A. Harghel le predă la Universitate, chestiuni administrative, etc.

■ **Buletinul Municipiului Arad** a publicat darea de seamă asupra activității și înfăptuirilor Primăriei în a. 1941/2. Cuprinde rapoartele diferitelor servicii, din care se evidențiază caracterul unei conduceri pricepute și dovada unor munci și griji neîntrerupte, pentru nevoile materiale și spirituale ale populației. Inregistrăm cu deosebită mulțumire atenția care s'a dat nevoilor culturale, morale și sanitare ale orașului, pe lângă cele economice și financiare.

— „Chemați să gospodărim acest oraș, — spune dl primar Dr. C. Radu în prefața Buleti-

nului, — am înțeles să-i gospodărim deodată cu bunurile materiale și pe cele sufletești, căci precum un om nu-și poate despărți trupul de suflet, fără a da pieirii ființa sa pământescă, tot așa nici într'o colectivitate nu se pot da uitării nevoile spirituale fără a se primejdui armonia în viața prezentă și mai ales aceea viitoare ale acesteia”.

Interesante și demne de reținut sunt cifrele cu situația născuților și decedaților, din care se constată că numai Românii au un excedent natural de nașteri față de celelalte naționalități ale Municipiului, care toate sunt deficitare, după cum ne arată următorul tablou:

N e a m u l	Născuți	Decedați
Români	496	466
Unguri	221	474
Germani	94	134
Evrei	39	131
Țigani	23	45
Sârbi	13	42
Slovaci	14	16
Alții	—	9

■ **† Protos. Nicodem Ioniță**, unul dintre elementele tinere și de elită în sânul monahismului nostru, a căzut la datorie, undeva pe lângă Harcov, la 19 Martie 1942. L'am cunoscut în Arad: făptură impunătoare și plină de râvnă duhovnicească. A împlinit abia 36 ani. Scriitor iscusit, fost câțeva vreme stareț al mănăstirii Antim din București, — în cele din urmă s'a înscris preot militar voluntar și a plecat pe front, unde a desvoltat o bogată activitate misionară și a primit cununa morții pentru creștinătate.

„Glasul Monahilor” publică în ultimul număr două articole pe care el le-a trimis de pe front, despre rolul călugărilor și a călugărițelor în Rusia pe vremea regimului bolșevic, din care reproducem următoarele pasagii.

„Monahii ortodocși ruși s'au arătat mai tari decât celălalt cler. Nevoiți să lucreze în mine, fabrici, uzine, ateliere, etc., au tot retezat din poalele anterului, însă, în ruptul capului, nici unul nu l-a desbrăcat de tot. Și-au păstrat chipul lor duhovnicesc. E o mare bucurie să vezi figuri de monahi bătrâni cu barba albă, cum și-au scos de sub guler o bogăție de păr frumos și îngrijit și cu cât spor lucrează azi la reîncreștinarea poporului. Un monah din Pecersca îmi declară la prima întâlnire că el vede în fiecare ostaș român, cu atât mai mult într'un preot, pe îngerii desrobitori...”

„*Monahii* sunt mai numeroase decât călugării. Refugiate la câte vreă rudă, mai totdeauna în grupe de 2—3, întovărășite de ucenițele lor, cu lucrul mâinilor și-au dobândit hrana. Nici odată nu s'au dus prea departe de cuibul lor distrus de bolșevici, ci în apropierea lor așteaptă, ca niște pasări speriate, să treacă vremea grea, și să-și refacă obștia lor. Unele au cerut și au fost înmormântate chiar în cimitirele fostelor lor mănăstiri sau în imediată apropiere, cât mai aproape de vechile surori, maice, starețe și povățuitoare adormite în Dômnul.

„Atât cât le-au îngăduit puterile și împrejurările grele, au desfășurat un bogat apostolat. Au sprijinit pe copii și copilele, precum și preotesele preoților deportați în Siberia sau uciși pe loc. Au citit psaltirea muribunzilor, au botezat prunci cu formula cuvenită mireanului copiilor cari, din cauza mizeriei mureau cu sutele de mii, au povățuit pe femei să păstreze icoanele în casă, au învățat pe copii și copile rugăciuni, în scurt ele au fost singurele care au întreținut flacăra credinței în mijlocul furtunii deslănțuite de Satan. Rostul lor a fost rostul femeilor Mironosițe din timpul șederii Dômnului în mormânt, sau al diaconițelor și sfințelor femei din primele veacuri creștine.

„Azi tot ele îndeamnă pe femei și bărbați credincioși să repare bisericile dărâmate, să redeschidă și să sfințească casele de rugăciuni, cântă în coruri bisericești la sate și în orașe, fac prescuri, repară vestminte, întocmesc și copiază calendare pentru popor, strâng icoane pentru bisericile redeschise, etc.“

■ „**Crucea mântuirii**“. În noaptea Invierii, pe Dealul Feleacului s'a inaugurat o cruce monumentală, iluminată electric, în prezența d-nei Alexandrina Cantacuzino, însoțită de d-nele Sofia Metes, Mioara gen. Pleniceanu ș. a.

Crucea a fost dăruită încă de Regina Maria a tuturor Românilor și ridicată la inițiativa Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor Române. S'a fixat pe Dealul Feleacului, deasupra Clujului „ca semn al unirii tuturor, sub un singur sceptru“.

Pe frontispiciul monumentului sacru, un „motto“ de Regina Maria ne reamintește că: „Măreția neamurilor se asigură prin mame“, iar mai jos e încrustată următoarea inscripție:

— „Acerstă Sfântă Cruce a fost făurită sub scutul Reginei tuturor Românilor — M. S. Regina Maria — de către căpitanul invalid Ion Constantinescu cu membri „Acțiunii Patriotice“. A fost adusă aci și înălțată pe Dealul Feleacului sub domnia M. S. Regelui Mihai I, fiind Conducător al Statului Maresăul Ion Antonescu; Mitropolit al Ardealului I. P. S. S. Nicolae Bălan — prin strădania Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor Române, președintă generală fiind d-na Alexandrina Cantacuzino“.

Socul Crucii e de asemeni împodobit cu următoarea inscripție semnificativă:

„Doamne al dreptății, scapă-ne de vrăjmași.
Ocroțește pe Regele nostru Mihai I
Și neamul românesc.
Izbăvește-ne de cei setoși de sânge.
Iar steagul nostru ajută-ne a-l înălța,
Făcându-l scut de adevăr și dreptate!“

(Tara)

Nr. 1820/1942.

Comunicat

Dăm publicității chemarea conducerii Camerii de Agricultură, adresată preoțimii, după cum urmează:

„Datorită timpului nefavorabil din campania agricolă a anului trecut, porumbul în mare parte nu s'a copt complect. Gerurile din iarna trecută au micșorat în mod simțitor puterea de încolțire a porumbului, astfel că, din cercetările noastre, am constatat la foarte mulți agricultori că nu le încolțește porumbul, deși aparent ar fi o sămânță sănătoasă. În urma acestora, atât Camera Agricolă cât și Prefectura Județului au dat dispozițiuni în comune ca toți agricultorii să-și pună la germinat sămânța de porumb ce au, spre a nu avea neplăcuta și păgubitoare surpriză ca porumbul sămănat să nu răsără. Dată fiind această situație, este absolut necesar ca toți agricultorii să-și pună la încolțit sămânța de porumb înainte de sămănat, în care scop, cu respect rugăm pe Prea Sfinția Voastră de a da dispozițiuni Clerului dela sate să facă și ei propaganda necesară, în acest sens“.

Directorul Camerei Ing. Agr. Șef, ss. Emil Pop. L. S. subdirector, Ing. Agr. ss: Gh. Rahoveanu.
Arad, la 14 Aprilie 1942.

Prof. Caius Turicu
consilier, referent eparhial.

Nr. 44/1942.

Concurs

Parohia Păuliș, protopopiatul Radna, publică concurs cu termen de 8 zile, pentru îndeplinirea postului de prim cântăreț bisericesc.

Venite:

1. Folosința alor 4 jughere pământ arător.
2. Stolele legale.
3. Salarul dela Stat pe care parohia nu-l garantează.

Până la alegerea cântărețului la postul al doilea primul cântăreț va folosi 8 jughere de pământ arabil adecă ambele sesii cantonale. Alesul va conduce ambele strane cu un cântăreț ajutor, angajat de el, cu aprobarea consiliului parohial, va cânta cu școlarii răspunsurile la Sf. Liturghie, va lua parte la toate slujbele în și afară de biserică, va plăti toate impozitele după beneficiul său de cantor.

Reflectanții își vor înainta cererile cu actele necesare oficiului parohial ort. rom. din Păuliș.

Păuliș, la 24 Martie 1942.

Consiliul parohial